

26ste vergadering

Dinsdag 24 mei 2005

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 70 leden, te weten:

Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman-Beukema toe Water, Biermans, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Dees, Doek, Doesburg, Dölle, Van Driel, Dupuis, Eigeman, Engels, Essers, Franken, Van Gennip, De Graaf, Hamel, Van Heukelum, Hoekzema, Ten Hoeve, Holdijk, Jurgens, Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije, Ketting, Klink, Kox, Van der Lans, Van Leeuwen, Leijnse, Lemstra, Van der Linden, Linthorst, Luijten, Maas-de Brouwer, Meindertsmas, Meulenbelt, Middel, Van Middelkoop, Nap-Borger, Noten, Van den Oosten, Pastoor, Platvoet, Pormes, Pruiksmas, Putters, Van Raak, Rosenthal, Russell, Schouw, Schuurman, Schuyer, Slagter-Roukema, Swenker, Sylvester, Tan, Van Thijn, Thissen, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Wagemakers, Walsma, Werner, Westerveld, Witteveen, Woldring en De Wolff,

en mevrouw Verdonk, minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Rabbinge, Hessing en Terpstra, wegens verblijf buitenslands.

Witteman, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is een

beschikking van de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer houdende aanwijzing van de heer W.K. Hoekzema tot lid van de OVSE-Assemblee in plaats van de heer Rosenthal.

Deze beschikking ligt op de Griffie ter inzage. Ik stel voor, de beschikking voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De overige ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de fractie van het CDA heb ik de volgende benoemingen in commissies gedaan:

- de heer Pruiksmas tot lid van de vaste commissie voor Onderwijs in de bestaande vacature;
- de heer Pruiksmas tot lid van de bijzondere commissie voor de JBZ-raad in de bestaande vacature;
- de heer Pruiksmas tot lid van de commissie voor de Verzoekschriften in de bestaande vacature;
- de heer Pruiksmas tot plv. lid van de vaste commissie voor Justitie in de bestaande vacature;
- de heer Pruiksmas tot plv. lid van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de bestaande vacature;
- de heer Pruiksmas tot plv. lid van de

vaste commissie voor Defensie in de bestaande vacature.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Aanpassing van diverse wetten aan de Wet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb (Aanpassingswet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb) (29421);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Penitentiaire beginselenwet in verband met de tenuitvoerlegging van voorlopige hechtenis na veroordeling in eerste aanleg (29519);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Belastingregeling voor het Koninkrijk als gevolg van de spaarrenterichtlijn (29979);**
- **het wetsvoorstel Het vervallen van artikel 45 van de Drank- en Horecawet in verband met onduidelijkheid omtrent de strafbaarheid van rechtspersonen (30028).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Reconstructiewet concentratiegebieden (opdragen van de rechtsbescherming bij de lijst der geldelijke regelingen aan de burgerlijke rechter) (28688);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Reconstructiewet concentratiegebieden (opdragen van de rechtsbescherming ter zake van het ruilplan aan de burgerlijke rechter) (30051).**

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik stel voor, de beraadslaging inzake wetsvoorstel 28688 te sluiten en over te gaan tot afhandeling van beide wetsvoorstellen.

Daartoe wordt besloten.

Deze wetsvoorstellen worden zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is het **Beleidsdebat "Integratiebeleid" naar aanleiding van de begroting voor het Ministerie van Justitie voor het jaar 2005 (29800-VI), waarbij tevens wordt betrokken het Groenboek over het beheer van economische migratie: een EU-aanpak (JBZ-dossier 2.2.26).**

□

De heer **Middel** (PvdA): Voorzitter. Ik begin met een huishoudelijke mededeling. Deze betreft het intrekken van de in december vorig jaar aangehouden motie-Middel c.s. (29291, A) inzake verblijfstitels voor slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel bij aangifte en getuigenis in een eventueel strafproces. Minister Donner heeft een aantal maanden geleden een brief gestuurd waardoor deze motie naar de mening van de indieners niet meer aan de orde behoeft te zijn. Wij trekken haar dus in.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Middel c.s. (29291, A) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer **Middel** (PvdA): Voorzitter. Wat de PvdA-fractie betreft, gaat dit beleidsdebat over vreemdelingen-zaken en integratiebeleid nu eens niet over ons gelijk of dat van een ander. Het gaat vandaag dus niet om een specifiek pardon voor de 26.000 of wie daar inmiddels nog van over zijn. Het gaat evenmin over de overhaaste en waarschijnlijk onrechtmatige naturalisatie van de levenspartner van onze kroonprins. Het gaat ook niet over de verdraagde naturalisatie van een begenadigd voetballer uit Ivoorkust. Het gaat zelfs niet over Antilliaanse jongeren voor wie wij onze grenzen zouden moeten sluiten. Dus het gaat nu eens niet over de waan van de dag en evenmin over partijpolitieke

verschillen die in politieke debatten, zeker over dit onderwerp, maar al te gauw uitgegroot worden. Er wordt dus niet gerefereerd aan het Jaarverslag 2004 van de Nationale ombudsman, dat traditioneel weer vol staat met klachten over de IND. Ik verwijs naar de pagina's 67-70. Ik zie aan de minister dat zij die kent. Het gaat ook niet over al die deel-onderzoeken, landenreportages, ambtsberichten, petitie's, verzoekschriften, smeebedes, acties en noem maar op.

Wat willen wij dan wel? Wij willen dit debat plaatsen in een reflexief kader, dat geheel en al past in deze Kamer van reflectie. Vanuit de reflectie kan misschien een nieuw perspectief geboden worden. Laat ons nu eens met z'n allen bekijken waar wij nu al jaren mee bezig zijn, toegespitst op zowel het integratie- als het asielbeleid. Het reguliere vreemdelingenbeleid laat ik vanmiddag vanwege de tijd liggen. Het parlement, zowel de oppositie als de coalitie, het kabinet, belangengroepen en beroepsbeoefenaren in de vreemdelingen- en asielsector – je zou kunnen zeggen: een bedrijfstak met een miljardenomzet – zien zich doorgaans gedwongen om van incident naar incident te hollen, in de hoop dat daarmee zoiets als een consistent beleid wordt ontwikkeld dat ook nog eens uitvoerbaar is. Zo was het vijftien jaar geleden in de tijden van Lubbers, zo was het tien jaar en vijf jaar geleden onder Kok en zo is het nu onder Balkenende ook. Als er niet iets wezenlijks verandert, is het straks onder de volgende premier weer net zo. En toch maakt al sinds het einde van de jaren tachtig in de politiek het optimistische geloof in multiculturaliteit als een nieuwe vorm van verzuiling en pluriformiteit langzaam maar zeker plaats voor een doelgericht streven naar integratie. De intellectuelen in dit gezelschap verwijs ik graag naar het laatste boek van de sociaal psychologe Baukje Prins uit Groningen "Voorbij de onschuld. Het debat over integratie in Nederland", herziene druk 2004.

Laten wij even een abstractie-niveau hoger gaan zitten dan wij in asiel- en integratiedebatten gewoontegetrouw doen. Ik spreek daarbij ook over mijn eigen fractie, want zij heeft ook niet vaak de neiging om al te hoog te gaan zitten qua abstractie als het om dit onderwerp gaat. Hoewel wij als

oppositie sociale democratische fractie het in tal van opzichten niet met dit kabinetsbeleid eens zijn en dus tal van wetsvoorstellen hebben afgewezen en andere ongetwijfeld nog zullen afwijzen, willen wij het daar vandaag niet over hebben. Wij willen hier ingaan op de vraag hoe wij samen verder kunnen in een samenleving die niet meer alleen de onze is. Wij willen bezien of wij wel samen verder kunnen. Wij willen bezien onder welke voorwaarden wij samen verder kunnen gaan en samen kunnen leven. Wij nodigen de minister uit, aan dit debat deel te nemen, uitgaande van eenzelfde vertrekpunt. Minister, probeer lijnen te schetsen, denk niet meteen in procedures en regelgeving en – ik zeg het wat oneerbiedig, maar bedoel het positief – leg die briefjes met spreekteksten van de ambtenaren nu eens opzij. Schets een perspectief dat verder reikt dan het eerste het beste beleidskader en verschuil u dus ook niet achter weer een nieuwe beleidsnotitie die u uiteindelijk toch niet zelf schrijft. Benadruk nu eens de kansen, zonder daarbij overigens de risico's uit het oog te verliezen. Laten wij, met een parafrase op een uitspraak van de grote staatsman Churchill, nu eens naar de volgende generatie kijken en niet naar de volgende verkiezingen.

In het huidige weer opgelaaide debat over "integratie" worden standpunten en overwegingen van nog niet zo lang geleden al snel als "politiek correct" terzijde geschoven. Wij kunnen nauwelijks de neiging onderdrukken om naar de andere kant door te schieten. Daarmee is het niet gemakkelijker geworden om kritisch te kijken naar vraagstukken rond integratie. Hedendaagse problemen worden te gemakkelijk toegeschreven aan het politiek correcte denken van weleer. Het thema integratie wordt vooral vanuit het categoriale denken benaderd. Prof. dr. Talja Blokland stelt in het RMO-werkprogramma 2005: "Mensen worden geëticiseerd overeenkomstig hun etniciteit en daarmee menen we zonder meer iets te kunnen zeggen over hun identiteit. Maar meestal is het niet zo simpel." Wat dit betreft, is de volgende uitspraak van het VVD-Tweede-Kamerlid en toekomstig wethouder van Amsterdam Laetitia Griffith in NRC Handelsblad van 17 mei jl. een verademing: "Allereerst ben ik Laetitia Griffith, dan ben ik vrouw en